

Sygn. akt I ACa 233/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny w (...) I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier
Sędziowie :	SA Ewa Jastrzębska (spr.) SA Anna Bohdziewicz
Protokolant :	Agnieszka Szymocha

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2018 r. w (...)

na rozprawie

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Okręgowego w (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 20 października 2017 r., sygn. akt II C 457/16

- 1) oddala apelację;
- 2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa-Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej 240 (dwieście czterdzieści) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Anna Bohdziewicz	SSA Roman Sugier	SSA Ewa Jastrzębska
----------------------	------------------	---------------------

Sygn.akt I ACa 233/18

UZASADNIENIE

Powód M. J. domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa-Prezesa Sądu Okręgowego w (...) kwoty 220,44 zł wraz

z odsetkami od dnia 5 kwietnia 2016 roku tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia.

W uzasadnieniu podał, że żądana kwota to szkoda poniesiona przez niego na skutek bezprawnego orzeczenia Sądu Okręgowego w (...) wydanego w sprawie o sygn. akt III Cz 1788/15. Powód wskazał, że w wyniku wydania tego orzeczenia utracił możliwość dochodzenia kosztów postępowania egzekucyjnego wynikających z poprzednich bezskutecznych egzekucji, które prowadzone były w sprawach Km 980/10, Km 342/13 i Km 512/13. Na dochodzoną kwotę składają się zaś kwoty 24,45 zł, 116,99 zł i 79 zł (k. 2-4).

Pozwany Skarb Państwa-Prezes Sądu Okręgowego w (...) reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów postępowania.

Zarzucił, że podstawę prawną roszczenia powoda stanowi art. 424^{1b} k.p.c., który uzależnia odpowiedzialność Skarbu Państwa od przesłanki szkody, związku przyczynowego oraz niezgodności działania lub zaniechania z normą prawną mającą na celu ochronę naruszonych interesów poszkodowanego. Mimo ciężącego z mocy art. 6 k.c. na powodzie obowiązku wykazania powyższych przesłanek, powód ich nie wykazał. Orzeczenie z którym powód wiąże swe roszczenie zostało wydane zgodnie z prawem.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 października 2017r., Sąd Okręgowy w Katowicach:

1. oddalił powództwo;

2. zasądził od powoda M. J. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa

– Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Ustalił w uzasadnieniu, iż Powód M. J. dysponował tytułem wykonawczym przeciwko swojemu dłużnikowi G. S. w postaci wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 24 września 2010 r. wydanego w sprawie o sygn. akt IV Pm 35/09, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 9 maja 2011 r. w sprawie o sygn. akt IX Pa 72/11. Na wniosek powoda Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w T. J. K. prowadziła postępowanie egzekucyjne o sygnaturze akt Km 576/11, celem wyegzekwowania należności z wyroku Sądu Okręgowego w K.. Postanowieniem z dnia 24 września 2012 r. postępowanie to zostało umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji, ustalono koszty postępowania na kwotę 116,99 zł, a powód jako wierzyciel został wezwany do uiszczenia kosztów tego postępowania w wysokości 56,49 zł. W aktach egzekucyjnych brak jest informacji o wpłacie tych kosztów przez powoda (dokumenty zgromadzone w aktach egzekucyjnych o sygn. Km 576/11). Równoległe ta sama Komornik prowadziła z wniosku powoda postępowanie egzekucyjne o sygnaturze akt Km 938/11, celem wyegzekwowania należności

z wyroku Sądu Rejonowego w (...) Postanowieniem z dnia 24 września

2012 r. postępowanie to zostało umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji,

a powód jako wierzyciel został wezwany do uiszczenia kosztów tego postępowania

w wysokości 24,45 zł. W aktach egzekucyjnych brak jest informacji o wpłacie tych kosztów przez powoda (dokumenty zgromadzone w aktach egzekucyjnych o sygn. Km 938/11).

Następnie Komornik przy Sądzie Rejonowym w (...) R. R. (1) prowadził z wniosku powoda i w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci opisanego wyżej wyroku Sądu Okręgowego w (...) postępowanie egzekucyjne o sygnaturze akt Km 342/13, które zostało zakończone umorzeniem postępowania postanowieniem z dnia 24 września 2013 r. Powód jako wierzyciel został wezwany do uiszczenia części kosztów tego postępowania w wysokości 36,10 zł.

W aktach egzekucyjnych brak jest informacji o wpłacie tych kosztów przez powoda (dokumenty zgromadzone w aktach egzekucyjnych o sygn. Km 342/13).

Z inicjatywy powoda Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) R. R. (1) wszczął postępowanie egzekucyjne w sprawie o sygn. akt

Km 597/15 w oparciu o wyrok Sądu Okręgowego w (...) w sprawie o sygn. akt IX Pa 72/11. Wnioskiem egzekucyjnym powód objął również ściągnięcie kosztów poprzednich bezskutecznych egzekucji w sprawach objętych niniejszym postępowaniem tj. Km 910/10, Km, 938/11, Km 576/11, Km 342/13 i Km 512/13. Postanowieniem z dnia 20 maja 2015 roku Komornik oddalił wnioski powoda

o wyegzekwowanie kosztów poprzednich egzekucji w sprawach Km 980/10,

Km 342/13 i Km 512/13. Uzasadniając swe stanowisko Komornik podał, że

w przypadku sprawy Km 980/10 powód nie przedłożył prawomocnego postanowienia komornika, a w pozostałych sprawach nie pokrył kosztów do zapłaty, których był zobowiązany. Nadto wskazał, że w jego kancelarii nie było prowadzone postępowanie egzekucyjne z wniosku powoda. Na postanowienie to powód złożył skargę na czynności komornika, podnosząc, iż pokrył koszty w w/w sprawach. Postanowieniem z dnia 22 października 2015 roku w sprawie o sygn. akt I Co 1520/15 Sąd Rejonowy w (...) oddalił skargę powoda na czynności komornika. Zażalenie powoda zostało oddalone postanowieniem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 5 kwietnia 2016 roku wydanym w sprawie

III Cz 1788/15 (dokumenty zgromadzone w aktach egzekucyjnych komornika przy Sądzie Rejonowym w (...) R. R. (1) o sygn. 597/15, dokumenty zgromadzone w aktach SR w Mikołowie o sygn. akt I Co 1520/15).

Z przedłożonych przez powoda potwierdzeń przelewów wynika, że powód w dniu 12 marca 2013 roku dokonał przelewu kwoty 56,49 zł na rachunek bankowy o numerze (...) wskazując w tytule przelewu sygn. akt 576/11. W dniu 18 lutego 2013 roku dokonał przelewu kwoty 81,05 zł także na rachunek bankowy numer (...) wskazując w tytule przelewu sygn. akt 576/11 i 938/11. W dniu 22 maja

2014 roku przełał kwotę 70,30 zł na rachunek bankowy numer

(...) wskazując w tytule przelewu sygn. akt 512/13 i 342/13. Żaden z tych rachunków bankowych nie należy do komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) R. R. (1), który dysponuje rachunkiem bankowym o numerze (...) i taki rachunek został wskazany w postanowieniach u umorzeniu postępowań egzekucyjnych jak ten na który należy wpłacić należności. Rachunkiem bankowym o numerze (...) dysponował Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) J. K.. Odbiorcy drugiego rachunku nie ustalono (potwierdzenia wykonania przelewów - k. 13-15).

Wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w (...) z dnia 24 września 2010 r.

w sprawie IX Pm 35/09 został opatrzony klauzulą wykonalności co do pkt 1 i 3 (100 zł należności głównej z odsetkami i 5 zł tytułem kosztów sądowych), na podstawie nadanego wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności. Wyrok Sądu Okręgowego w (...) z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie IX Pa 72/11 został opatrzony klauzulą wykonalności co do pkt 1 i 2 (należność główna

w wysokości 988,37 zł z odsetkami i koszty postępowania przed sądem I instancji podwyższone do kwoty 55 zł oraz 30 zł tytułem kosztów postępowania przed sądem II instancji), jako prawomocny (tytuły wykonawcze zgromadzone w aktach Km 597/15).

Powyższy stan faktyczny Sąd pierwszej instancji ustalił w oparciu o przytoczone wyżej dowody, których strony nie kwestionowały. Zdaniem Sądu pierwszej instancji analiza dokumentacji zgromadzonej w aktach komorniczych nie dała podstaw by dać wiarę zeznaniom powoda w zakresie, że wpłacane przez niego kwoty zostały uiszczone na konto komornika R. R. (1).

W postanowieniach o umorzeniu postępowania egzekucyjnego Komornik ten wyraźnie wskazywał numer rachunku bankowego na jaki powód jako wierzyciela ma wpłacić kwoty kosztów powstępowania egzekucyjnego. Powód nie wykazał zaś że wpłacił te koszty na wskazany rachunek bankowy, a sprzeczne z potwierdzeniami przelewów zeznania powoda nie zasługiwały na przymiot wiarygodności.

W ocenie Sądu pierwszej instancji powództwo nie jest zasadne.

Chybiony jest w ocenie sądu pierwszej instancji zarzut, że czynności procesowe podjęte przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa zastępującą pozwanego Skarb Państwa są nieważne z uwagi na niewłaściwe umocowanie osoby reprezentującej pozwanego. Powód podniósł, że osoba występująca w imieniu pozwanego w niniejszym procesie nie ma aktualnie uprawnień, o których mowa

w art. 29 ust.1 ustawy o Prokuratorii Generalnej, albowiem otrzymała umowę

o pracę, podczas gdy norma art. 4b ust.1 pkt 1 ustawy o adwokaturze zabrania łączenia stosunku pracy z uprawnieniem do wykonywania zawodu adwokata.

W związku z powyższym osoba zatrudniona na umowę o pracę w Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa może reprezentować wyłącznie Prokuratorię Generalną w sprawach wytoczonych przeciwko Prokuratorii, natomiast nie może być pełnomocnikiem pozwanej osoby prawnej osoba nie związana z nią stosunkiem pracy, która nie posiada aktualnie uprawnień adwokackich,

o których mowa w art. 87 § 1 k.p.c. Skoro zaś z mocy ustawy o adwokaturze uprawnienia adwokackie pełnomocnika pozwanej wygasły z powodu nawiązania przez niego stosunku pracy w Prokuratorii Generalnej, to nieważne są czynności podjęte z udziałem niewłaściwie umocowanego pełnomocnika. Zdaniem sądu pierwszej instancji stanowisko powoda jest błędne. Zgodnie z art. 4 ust.1 pkt 2 obowiązującej do dnia 31 grudnia 2016 r. ustawy z dnia 8 lipca 2005r.

o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1313) do zadań Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa należało między innymi zastępstwo Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi. W myśl zaś art.

15 ust. 1 cytowanej ustawy czynności zastępstwa procesowego przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi wykonują wyłącznie radcowie Prokuratorii Generalnej. Radcą Prokuratorii Generalnej mogła być osoba, która spełniała wymogi określone w art. 29 powołanej ustawy, w tym w myśl pkt 4 tego przepisu radcą mogła być osoba, która posiadała uprawnienia radcy prawnego, adwokata lub notariusza albo zajmowała stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego lub sędziego sądu administracyjnego, asesora sądowego albo stanowisko prokuratora z wyjątkami określonymi w art. 29 ust. 2. W świetle powyższych uregulowań, po pierwsze niezrozumiałe jest stanowisko powoda, który możliwość bycia radcą Prokuratorii Generalnej wiąże jedynie z posiadaniem uprawnień adwokackich przez tę osobę, podczas gdy art. 29 ust. 1 pkt 4 wskazuje szerszy katalog zawodów, które umożliwiają następnie mianowanie radcą Prokuratorii Generalnej. Po wtóre, to, że osobę występującą

w imieniu Prokuratorii Generalnej w niniejszym procesie łączy stosunek pracy

z Prokuratorią Generalną jest oczywiste, albowiem każdy radca lub starszy radca jest mianowany przez Prezesa Prokuratorii Generalnej, które to mianowanie stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie mianowania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy. Każdy zatem radca Prokuratorii Generalnej pozostaje w stosunku pracy. Po trzecie wreszcie, nie ma żadnej sprzeczności pomiędzy treścią art. 29 ust. 1 ustawy o Prokuratorii Generalnej a przepisem art. 4b ust. 1 pkt 1 ustawy o adwokaturze. Posiadanie bowiem uprawnień radcy prawnego, adwokata czy notariusza, o których mowa w art. 29 ustawy o Prokuratorii Generalnej nie jest równoznaczne z wykonywaniem zawodu radcy prawnego, adwokata czy notariusza. W świetle uregulowań ustawy o Prokuratorii Generalnej oczywistym jest, że radca Prokuratorii Generalnej nie może równocześnie wykonywać zawodu adwokata, co nie oznacza, że nie posiada uprawnień do wykonywania tego zawodu określonych w art. 65 ustawy

o adwokaturze. Ustawa o Prokuratorii Generalnej jest zresztą skorelowana

z przepisami ustawy o adwokaturze, bo ta ostatnia w art. 72 ust. 1 pkt 4a przewiduje, że okręgowa rada adwokacka skreśla adwokata z listy w wypadku podjęcia pracy w Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, przy czym zgodnie

z art. 73 osoba ta po ustaniu stosunku pracy podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli spełnia wymagania określone w art. 65. Jednocześnie podkreślił sąd pierwszej instancji, że ustawa o Prokuratorii Generalnej regulująca zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi jest uregulowaniem szczególnym w stosunku do przepisów Działu V kodeksu postępowania cywilnego, tym samym powołany przez powoda przepis art. 87 § 2 k.p.c. nie znajduje w tym przypadku zastosowania.

Przechodząc do merytorycznej analizy roszczenia powoda wskazał sąd pierwszej instancji, że powód domagał się odszkodowania, zarzucając orzeczeniu Sądu Okręgowego w (...) z dnia 5 kwietnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt III Cz 1788/15 w przedmiocie oddalenia zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 22 października 2015 roku, w sprawie

I Co 1520/15. Wysokość odszkodowania powód wskazał na kwotę łączną 220,44 zł. Jak wskazał powód już w samym żądaniu pozwie na kwotę tą składały się kwoty:

- 116,99 zł, a więc koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie prowadzonej przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w (...) J. K. o sygn. Km 576/11 (uiszczona zaliczka i koszty które powód miał zapłacić Komornikowi),

- 24,45 zł, a więc koszty do zapłaty których powód jako wierzyciel został zobowiązany w sprawie prowadzonej przez Komornika przy Sądzie Rejonowym

w (...) J. K. o sygn. Km 938/11, - 79 zł, a więc według powoda koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie prowadzonej przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w (...) R. R. (1) o sygn. Km 342/13 (faktycznie powód został zobowiązany do zapłaty kosztów w wysokości 36,10 zł).

Wskazał sąd pierwszej instancji, iż zgodnie z przepisem art. 321 § 1 k.p.c. sąd jest żądaniem zgłoszonym przez powoda w powództwie, a więc nie może wbrew żądaniu powoda (art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c.) zasądzić czegoś innego albo w większym rozmiarze czy też zasądzić powództwo na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Każdy powód bowiem już w pozwie jest zobowiązany wskazać podstawę faktyczną powództwa. Powyższe związanie sądu podstawą faktyczną powództwa potwierdził Sąd Najwyższy np. w wyroku z dnia 18 marca 2005 r. (II CK 556/04, opubl. OSNC 2006/2/38, Biul.SN 2005/5/1032), gdzie wyraźnie wskazał, iż oparcie wyroku na podstawie faktycznej niepowołanej przez powoda jest orzeczeniem ponad żądanie w rozumieniu art. 321 k.p.c. Zatem podkreślił Sąd pierwszej instancji, iż w pozwie powód wyraźnie wskazał podstawę faktyczną powództwa (zarówno w samym żądaniu jak i jego uzasadnieniu).

Z podstawą powództwa koresponduje również kwota jakiej zasądzenia domaga się powód. Podstawą tą były objęte koszty konkretnych postępowań egzekucyjnych, prowadzonych z wniosku powoda pod konkretnymi sygnaturami przez konkretnych komorników sądowych. Zdaniem Sądu pierwszej instancji powyższe jest o tyle istotne, że postanowienie Komornika przy Sądzie Rejonowym

w (...) R. R. (1) z dnia 20 maja 2015 r. dotyczyło odmowy wyegzekwowania kosztów postępowania w sprawach o sygn. Km 980/10,

Km 342/13 i Km 512/13. Tym samym skarga powoda jako wierzyciela na czynności tego Komornika mogła dotyczyć i dotyczyła kosztów ze wskazanych postępowań egzekucyjnych. Konsekwentnie postanowienie Sądu Rejonowego

w (...) i postanowienie Sądu Okręgowego w (...), które w ocenie powoda było niezgodne z prawem i spowodowało szkodę powoda dotyczyło jedynie postępowań w sprawach o wskazanych w zaskarżonym postanowieniu Komornika sygnaturach. Skoro więc czynność Komornika będąca przedmiotem skargi

a następnie postanowienie Sądu Okręgowego w (...) z dnia 5 kwietnia 2016 r. nie dotyczyło kosztów egzekucyjnych ustalonych w sprawach o sygn.

Km 576/11 i Km 938/11 to nawet potencjalnie nie mogło wywołać szkody

w majątku powoda związanej z kosztami poniesionymi w tych postępowaniach. Przy tak sformułowanej podstawie faktycznej powództwa, zdaniem sądu pierwszej instancji rozważania wymagało więc jedynie ustalenie ewentualnej odpowiedzialności pozwanego dotyczącej wyegzekwowania kosztów postępowania egzekucyjnego ustalonych w sprawie prowadzonej przez Komornika R. R. (1) pod sygn. akt Km 342/13.

Zgodnie z art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Natomiast w myśl art. 417⁽¹⁾ § 2 zd. 1 k.c., jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem chyba, że przepisy odrębne stanowią inaczej, co oznacza, iż dla skutecznego dochodzenia odszkodowania za szkodę powstałą na skutek wydania prawomocnego orzeczenia niezbędne jest uprzednie uzyskanie prejudykatu stwierdzającego bezprawność tego orzeczenia. Zgodnie z przepisem art. 424⁽¹⁾ § 1 k.p.c. można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylene tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Przepisem szczególnym, który wyłącza konieczność uzyskania prejudykatu stwierdzającego niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia jest art. 424^(1b) k.p.c. wprowadzony do porządku prawnego na skutek orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 kwietnia 2008 r. (SK 77/06, OTK-A 2008, nr 3, poz. 39), Zgodnie z tym przepisem w wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem nie przysługuje, odszkodowanie z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała

z przysługujących jej środków prawnych. W niniejszej sprawie zachodziła właśnie sytuacja uregulowana w art. 424^(1b) k.p.c. Prawomocne orzeczenia, od których skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem nie przysługuje, to w szczególności postanowienia w sprawach egzekucyjnych. Wobec tego przyjąć należało, że postanowienia Sądu II instancji w przedmiocie oddalenia zażalenia powoda na postanowienie Sądu I instancji w zakresie oddalenia skargi powoda na czynności komornika, nie można kwestionować w drodze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Dochodzenie odszkodowania za szkodę wyrządzoną prawomocnym orzeczeniem, od którego skarga nie przysługuje, możliwe jest bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi. W tym przypadku niezgodność orzeczenia z prawem może być stwierdzona w ramach postępowania toczącego się w sprawie

o odszkodowanie. Zdaniem sądu pierwszej instancji przepis art. 424^(1b) k.p.c. należy wiązać wyłącznie z podstawą prawną określoną w art. 417⁽¹⁾ § 2 k.c. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 marca 2013 r. (II CSK 420/12) wskazał, że kategoria "bezprawności judykacyjnej" z art. 417⁽¹⁾ § 2 k.c. jest węższa od bezprawności obiektywnej z art. 417 § 1 k.c. zatem niezgodność wyroku z prawem w rozumieniu art. 424⁽¹⁾ § 1 k.p.c., powodująca powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku wyrokowi sądu można przypisać cechy bezprawności. Ustalenie ewentualnej odpowiedzialności Skarbu Państwa w trybie art. 424^(1b) k.p.c. nie może więc prowadzić do ponownego, merytorycznego badania sprawy i ponownej oceny prawomocnego orzeczenia, a może i musi się ograniczać jedynie do oczywistych, rażących wad takiego orzeczenia. Oceniając zatem postanowienie Sądu Okręgowego w (...) z dnia 5 kwietnia 2016 roku w sprawie o sygn.

III Cz 1788/15 w przedmiocie oddalenia zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 22 października 2015 roku wydane w sprawie

o sygn. I Co 1520/15 w zakresie oddalenia skargi na czynności komornika stwierdził sąd pierwszej instancji, iż w żaden sposób nie można przyjąć że jest ono rażąco i oczywiście sprzeczne z porządkiem prawnym. Sam powód zresztą nie wskazał na czym powyższe miałyby polegać. Podkreślił sąd pierwszej instancji, iż na tytule wykonawczym brak było informacji, że powodowi jako wierzycielowi zostały przyznane koszty bezskutecznej egzekucji w sprawie o sygn. akt Km 342/13. Również z postanowienia o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego w tej sprawie nie wynika jednoznacznie, że takie koszty powodowi od dłużnika się należą, a jedynie że powód ma obowiązek zapłacić na rzecz komornika określone koszty na wskazany tam rachunek bankowy. Przede wszystkim jednak tytuł egzekucyjny musi zawierać wyraźne sformułowanie obowiązku świadczenia dłużnika na rzecz wierzyciela, wyrażające się najczęściej słowami polecającymi konkretne zachowanie się dłużnika i to takie które podlegać może przymusowemu wykonaniu przez organ egzekucyjny. Bez tych elementów tytuł nie nadaje się do wykonania, a takich elementów

w postanowieniu komornika o ustaleniu kosztów w sprawie o sygn. Km 324/13 brak. Wniosek ten uzasadnił sąd pierwszej instancji analizą przepisów ustawy

o komornikach sądowych i egzekucji obowiązującej w dacie wszczęcia postępowania egzekucyjnego Km 597/15. I tak zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 cytowanego aktu prawnego komornikowi należy się zwrot wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji tylko w zakresie określonym ustawą. Wydatkami, o których mowa w ust. 1, są: należności biegłych; koszty ogłoszeń

w pismach; koszty transportu specjalistycznego, przejazdu poza miejscowość, która jest siedzibą komornika, przechowywania i ubezpieczania zajętych ruchomości; należności osób powołanych, na podstawie odrębnych przepisów, do udziału w czynnościach; koszty działania komornika, o których mowa

w art. 8 ust. 11, poza terenem rewiru komorniczego; koszty doręczenia środków pieniężnych przez pocztę lub przelewem bankowym; koszty uzyskiwania informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia; koszty doręczenia korespondencji, za wyjątkiem kosztów doręczenia stronom zawiadomienia

o wszczęciu egzekucji bądź postępowania zabezpieczającego. Zgodnie z art.

40 ust. 1 cytowanej ustawy na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 39, komornik może żądać zaliczki od strony lub innego uczestnika postępowania, który wniósł o dokonanie czynności, uzależniając czynność od jej uiszczenia. Stosowanie zaś do art. 41 ust. 2 w przypadku gdy postępowanie egzekucyjne okaże się w całości lub w części bezskuteczne, wydatki poniesione przez komornika, które nie zostały pokryte z wyegzekwowanej części świadczenia, obciążają wierzyciela. Przepis art. 49 ust. 3 stosuje się odpowiednio. W sprawie

o sygn. Km 342/13 powód został wezwany do uiszczenia kwoty 36,10 zł. Wbrew twierdzeniom powoda kwoty te nie zostały uiszczone przez niego. Przedłożone przez powoda potwierdzenia przelewów dotyczą innych rachunków bankowych, które nie należą do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) R. R. (1).

Podkreślił też Sąd pierwszej instancji, że zgodnie z treścią art. 776 k.p.c. podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Tytułami wykonawczymi są zaś tytuły egzekucyjne zaopatrzone w klauzulę wykonalności. Przepis art. 770⁽¹⁾ k.p.c. należy do przepisów szczególnych, uprawniających do wszczęcia egzekucji w oparciu wyłącznie o tytuł, którym jest prawomocne postanowienie komornika w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego. Zatem prawomocne postanowienie komornika w przedmiocie kosztów podlega wykonaniu po uprawomocnieniu się bez potrzeby zaopatrywania go w klauzulę wykonalności. Zestawienie tych przepisów jednoznacznie wskazuje, że egzekucja kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji jest dopuszczalna po wydaniu postanowienia o ich ustaleniu. Stanowisko takie zajął zresztą Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 4 października 1990 r., III CZP 51/90 (OSP 1991, nr 5, poz. 111, uchwała SN z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 37/11, OSNC 2012, nr 3, poz. 32). Jednocześnie choć ustawodawca nie stawia wymogu zaopatrzenia omawianego postanowienia w klauzulę wykonalności, to stanowi, że postanowienie takie musi być prawomocne. Orzeczenie jest prawomocne gdy opatrzone jest wzmianką o prawomocności. W aktach sprawy egzekucyjnej

o sygn. Km 597/15 brak jest zaś postanowienia komornika o ustaleniu kosztów

w sprawie Km 324/13 ze stwierdzeniem prawomocności, które to postanowienie mogłoby stanowić tytuł wykonawczy. Mimo wezwania przez komornika powód jako wierzyciel go nie złożył. W konsekwencji powód nie dysponował tytułem o jakim mowa w art. 770⁽¹⁾ k.p.c., który warunkowałby wszczęcie postępowania egzekucyjnego, a to przesądza, że Sąd Okręgowy w (...) zasadnie oddalił zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w(...)

Zwrócił też uwagę sąd pierwszej instancji, że skoro zatem powód nie dokonał wpłaty na koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 324/13 to brak ich ewentualnego ściągnięcia nie spowodował po stronie powoda powstania jakiejkolwiek szkody. Tym samym żądanie odszkodowania w oparciu o przepis art. 417¹ § 2 k.c. już choćby z tego powodu jest niezasadne. Uwzględnienie powództwa prowadziłyby bowiem do wzbogacenia powoda bez podstawy prawnej.

Zatem sąd pierwszej instancji nie dopatrył się w kwestionowanym przez powoda postanowieniu Sądu Okręgowego w (...) z dnia 5 kwietnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt III Cz 1788/15, niezgodności z prawem w rozumieniu art. art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 417¹ § 2 zd. 1 k.c., i powództwo oddalił.

O kosztach sądowych Sąd rozstrzygnął w oparciu o przepis art. 98 § 1 k.p.c.

i zgodnie z wyrażoną zasadą odpowiedzialności stron za wynik procesu na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej koszty zastępstwa procesowego, które wyniosły 120 zł. Koszty te zostały ustalone w oparciu

o § 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października

2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie, w jego brzmieniu z daty wytoczenia powództwa.

Od wyroku tego wniósł apelację powód.

Wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego:

a) art. 45 ust. 1 Konstytucji przez pominięcie, a poprzez uznanie, iż w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa Sądu Okręgowego może orzekać sędzia tegoż Sądu Okręgowego w sytuacji, gdy roszczenie wiąże się z działaniami tegoż sądu,

b) art. 6 Kodeksu cywilnego w związku z art. 803 k.p.c. przez wadliwą wykładnię, a to poprzez uznanie, iż dokument urzędowy stwierdzający istnienie roszczenia nie jest dowodem na prawo do egzekucji tego roszczenia w trybie przewidzianym prawem, a ponadto, iż przedmiotem skargi na czynność komornika były tylko koszty egzekucji przed komornikiem w M.,

c) art. 417¹ k.c. w związku z art. 77 ust. 1 Konstytucji RP przez wadliwą wykładnię, a to przez uznanie, że niezgodne z prawem działanie władzy publicznej nie niesie ze sobą odpowiedzialności Skarbu Państwa w każdym przypadku, gdy prawo zostało już złamane,

d) art. 29 ust. 1 ustawy o Prokuraturii Generalnej przez pominięcie, a to przez uznanie, iż pozwanego może reprezentować osoba niemająca uprawnień określonych w ustawie,

2) naruszenie prawa procesowego:

a) art. 379 § 1 k.p.c. poprzez udział w postępowaniu i wydanie orzeczenia przez sędziego sądu, w którego działaniem wiąże się z roszczeniem, a ponadto przez dopuszczenie do udziału osoby niemającej uprawnień, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy o Prokuraturii Generalnej,

b) art. 48 § 1 ust. 1 i 4 k.p.c. w związku z art. 379 § 1 k.p.c. poprzez udział w postępowaniu i wydanie orzeczenia przez sąd, który z mocy ustawy reprezentuje pozwanego, a nadto wydanie wyroku przez sędziego, który pozostaje w stosunku prawnym zależności służbowej z sądem który z mocy ustawy reprezentuje pozwanego,

c) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez chybione ustalenie, iż rachunek bankowy, na który uiszczono koszty nie jest rachunkiem bankowym komornika ponadto, iż powód nie poniósł kosztów egzekucji wskazanych w tytule wykonawczym.

Domagał się zmiany wyroku poprzez zasądzenie dochodzonej kwoty, ewentualnie uchylenia wyroku i skierowania sprawy do ponownego rozpoznania, a ponadto z ostrożności procesowej o skierowanie zapytania do Trybunału Konstytucyjnego czy zgodna z art. 45 ust. 1 Konstytucji czyli prawem rozpoznania sprawy przez bezstronny sąd jest norma art. 29 k.p.c., która umożliwi rozpoznanie powództwa przez sąd z którego działaniem wiąże się dochodzone roszczenie,

Swoje stanowisko dodatkowo uargumentował w piśmie z dnia 24 czerwca 2018r.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zwrot kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda zasadna nie jest zatem skutku odnieść nie może. Wbrew bowiem zarzutom podnoszonym w apelacji zaskarżony wyrok jest trafny.

Na wstępie odnieść się trzeba do podnoszonego przez skarżącego zarzutu nieważności postępowania. Powód jako podstawę nieważności postępowania wskazywał fakt „udziału w postępowaniu i wydanie orzeczenia przez sędziego sądu z którego działaniem wiąże się roszczenie oraz przez dopuszczenie do udziału osoby nie mającej uprawnień, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy

o Prokuraturii Generalnej”. W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzuty te są chybione.

Zgodnie bowiem z art. 397 k.p.c. nieważność postępowania zachodzi m.in. jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej, organu powołanego do jej reprezentowania lub przedstawiciela ustawowego, albo gdy pełnomocnik nie był należycie umocowany (pkt 2), a także jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy (pkt 4).

Chybiony jest podnoszony przez skarżącego zarzut jakoby Radca Prawny Prokuraturii Generalnej RP nie mógł reprezentować Skarbu Państwa albowiem nie miał uprawnień określonych w ustawie. Powód twierdził, że osoba występująca w imieniu pozwanego w niniejszym procesie nie ma aktualnie uprawnień, o których mowa w art. 29 ust.1 ustawy o Prokuraturii Generalnej, albowiem otrzymała umowę o pracę, podczas gdy norma art. 4b ust.1 pkt 1 ustawy o adwokaturze zabrania łączenia stosunku pracy z uprawnieniem do wykonywania zawodu adwokata, w związku z powyższym zdaniem powoda osoba zatrudniona na umowę o pracę w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa może reprezentować wyłącznie Prokuratorię Generalną w sprawach wytoczonych przeciwko Prokuraturii, natomiast nie może być pełnomocnikiem pozwanej osoby prawnej osoba nie związana z nią stosunkiem pracy, która nie posiada aktualnie uprawnień adwokackich, o których mowa w art. 87 § 1 k.p.c. , skoro zaś z mocy ustawy o adwokaturze uprawnienia adwokackie pełnomocnika pozwanej wygasły z powodu nawiązania przez niego stosunku pracy w Prokuraturii Generalnej, to nieważne są czynności podjęte z udziałem niewłaściwie umocowanego pełnomocnika.

Rację ma sąd pierwszej instancji, iż zarzuty te są całkowicie chybione. Zgodnie z art. 4 ust.1 pkt 2 obowiązującej do dnia 31 grudnia 2016 r. ustawy z dnia 8 lipca 2005r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1313) do zadań Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa należało między innymi zastępstwo Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi. W myśl zaś art. 15 ust. 1 cytowanej ustawy czynności zastępstwa procesowego przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi wykonują wyłącznie radcowie Prokuraturii Generalnej. Natomiast Radcą Prokuraturii Generalnej mogła być osoba, która spełniała wymogi określone w art. 29 powołanej ustawy, w myśl pkt 4 tego przepisu radcą mogła być osoba, która posiadała uprawnienia radcy prawnego, adwokata lub notariusza albo zajmowała stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego lub sędziego sądu administracyjnego, asesora sądowego albo stanowisko prokuratora z wyjątkami określonymi w art. 29 ust. 2. Nie ma też wątpliwości, że radca lub starszy radca Prokuraturii Generalnej jest mianowany przez Prezesa Prokuraturii Generalnej, które to mianowanie stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie mianowania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy. Każdy zatem radca Prokuraturii Generalnej pozostaje w stosunku pracy. Jednakże wbrew zarzutom skarżącego nie ma żadnej sprzeczności pomiędzy treścią art. 29 ust. 1 ustawy o Prokuraturii Generalnej a przepisem art. 4b ust. 1 pkt 1 ustawy o adwokaturze. Posiadanie bowiem uprawnień radcy prawnego, adwokata czy notariusza, o których mowa w art. 29 ustawy o Prokuraturii Generalnej nie jest równoznaczne z wykonywaniem zawodu radcy prawnego, adwokata czy notariusza. Istotnie w świetle uregulowań ustawy o Prokuraturii Generalnej radca Prokuraturii Generalnej nie może równocześnie wykonywać zawodu adwokata, co jednakże nie oznacza, wbrew zarzutom skarżącego, że nie posiada on uprawnień do wykonywania tego zawodu określonych w art. 65 ustawy o adwokaturze. Wskazać bowiem trzeba, że Ustawa o Prokuraturii Generalnej jest skorelowana z przepisami ustawy o adwokaturze, gdyż ustawa o adwokaturze w art. 72 ust. 1 pkt 4a wskazuje, że okręgowa rada adwokacka skreśla adwokata z listy w wypadku podjęcia pracy w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, przy czym zgodnie z art. 73 osoba ta po ustaniu stosunku pracy podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli spełnia wymagania określone w art. 65. Wskazać też trzeba, że ustawa o Prokuraturii Generalnej regulująca zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi jest uregulowaniem szczególnym w stosunku do przepisów Działu V kodeksu postępowania cywilnego, tym samym powołany przez powoda przepis art. 87 § 2 k.p.c. nie znajduje w tym przypadku zastosowania.

Podsumowując, zarzut skarżącego, iż w sprawie doszło do nieważności postępowania (art. 379 pkt 2) k.p.c.) albowiem zarzut, iż Radca Prawny Prokuraturii Generalnej RP nie mógł reprezentować Skarbu Państwa gdyż nie miał uprawnień określonych w ustawie, jest całkowicie chybiony.

Całkowicie chybiony jest kolejny podnoszony przez skarżącego zarzut nieważności postępowania poprzez udział w postępowaniu i wydanie orzeczenia przez sąd, który z mocy ustawy reprezentuje pozwanego, a nadto wydanie wyroku przez sędziego, który pozostaje w stosunku prawnym zależności służbowej z sądem który z mocy ustawy reprezentuje pozwanego (art. 48 § 1 ust. 1 i 4 k.p.c. w związku z art. 379 k.p.c.)

Z art. 397 pkt 4 k.p.c. wynika, iż nieważność postępowania zachodzi wtedy, gdy skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznawaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy.

W niniejszej sprawie skład sądu orzekającego był zgodny z przepisami prawa, nie orzekał też, wbrew zarzutom skarżącego sędzia wyłączony z mocy ustawy, a tylko w tym wypadku nastąpiła by nieważność postępowania. Art. 48 k.p.c. wymienia w sposób enumeratywny przypadki, gdy sędzia jest wyłączony z mocy ustawy.

W sprawie niniejszej, wbrew stanowisku skarżącego żaden wypadek przewidziany w art. 48 k.p.c. nie zachodził. W szczególności w sprawie nie orzekali sędziowie, którzy wydawali orzeczenie wskazywane przez powoda jako orzeczenie niezgodne z prawem, byli bowiem wyłączeni z mocy ustawy od rozpoznania niniejszej sprawy przed sądem pierwszej instancji. Nie wystąpił też wypadek wskazany w punkcie 1) art. 48 k.p.c. sędzia rozpoznający sprawę w pierwszej instancji nie był stroną w sprawie, nie pozostawał też z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziaływał na jego prawa i obowiązki. Nie wystąpił też wskazywany przez skarżącego w apelacji wypadek określony w art. 48 pkt 4) k.p.c., sędzia rozpoznający sprawę nie był ani pełnomocnikiem ani radcą prawnym żadnej ze stron.

Zatem podnoszony przez skarżącego zarzut nieważności postępowania oparty na art. 379 pkt 4) k.p.c. jest chybiony i nie może odnieść skutku.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zarzuty podnoszone przez skarżącego co do składu sądu można oceniać jedynie przez pryzmat art. 49 k.p.c. czyli tylko i wyłącznie jako okoliczność stanowiącą podstawę do wyłączenia sędziego na wniosek.

Podkreślić trzeba, iż ewentualne naruszenie art. 49 k.p.c. nie może być podstawą, jakby tego chciał skarżący, do stwierdzenia nieważności postępowania.

Przede wszystkim jednak wskazać trzeba, że okoliczność ta była już podnoszona przez skarżącego w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji, powód składał bowiem wniosek o wyłączenie Sędziów Sądu Okręgowego w (...) od rozpoznania sprawy tak samo go motywując i wniosek ten prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 7 czerwca 2017r., sygn. akt I ACo 5/17 został częściowo oddalony, w tym w części dotyczącej m.in. sędziego sprawozdawcy w niniejszej sprawie. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko wyrażone w tym postanowieniu, nie ma zatem do ponownego rozpatrywania tej kwestii i ponownego przytaczania rozważań wskazanych w uzasadnieniu cytowanego wyżej postanowienia z dnia 7 czerwca 2017r.

Zatem i ten zarzut zawarty w apelacji zasadny nie jest.

Przechodząc do oceny zasadności żądania powoda wskazać trzeba, iż

z mocy art. 417¹ § 2 zd. 1 k.c., jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem chyba, że przepisy odrębne stanowią inaczej, zgodnie zaś z przepisem art. 424¹ § 1 k.p.c. można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe, natomiast na podstawie art. 424^{1b} k.p.c.

w wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem nie przysługuje, odszkodowanie

z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych.

Rację ma w tym stanie rzeczy sąd pierwszej instancji, iż w niniejszej sprawie zachodziła sytuacja uregulowana w art. 424^{1b} k.p.c., bowiem od postanowienia oddalającego zażalenie na oddalenie skargi na czynność komornika skarga nie przysługiwała. Zatem badanie czy wskazane przez powoda orzeczenie było niezgodne z prawem musiało być dokonane w ramach niniejszego postępowania.

Wskazać też trzeba, że podziela Sąd Apelacyjny stanowisko sądu pierwszej instancji, iż wprawdzie odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa za bezprawie judykacyjne wiąże się z wydaniem prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem, jednakże określenie to nie obejmuje każdego orzeczenia obiektywnie sprzecznego z prawem, lecz tylko takie, którego niezgodność

z prawem jest oczywista, rażąca i przybiera postać kwalifikowaną (patrz. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, Nr 1, poz. 17, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, Nr 2, poz. 35). Niezgodność wyroku z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c., powodująca powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku wyrokowi sądu można przypisać cechy bezprawności (tak SN w wyroku z 2 grudnia 2010 r., I CNP 4/10). Ustalenie ewentualnej odpowiedzialności Skarbu Państwa w trybie art. 424^{1b} k.p.c. nie może więc prowadzić do ponownego, merytorycznego badania sprawy i ponownej oceny prawomocnego orzeczenia, a może i musi się ograniczać jedynie do oczywistych, rażących wad takiego orzeczenia.

Prawidłowo też wskazał Sąd pierwszej instancji, iż przesłankami odpowiedzialności Skarbu Państwa z art. 424^{1b} k.p.c. są: wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnie z prawem, szkoda oraz związek pomiędzy szkodą a wydaniem prawomocnego orzeczenia niezgodnie z prawem. Powyższe w przesłanki muszą być spełnione kumulatywnie.

Odnosząc się do poczynionych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych dokonanych na podstawie dokumentów, szczegółowo opisanych

w części ustalającej uzasadnienia wskazać trzeba, że Sąd Apelacyjny w całości je podziela. Sąd pierwszej instancji wskazał bowiem szczegółowo jaki fakt na podstawie jakiego dokumentu ustala zatem nie ma potrzeby ponownego ich powtarzania. Podziela także Sąd Apelacyjny ustalenia sądu pierwszej instancji

w części ustalającej, iż powód nie wykazał aby istotnie wpłacił na konto komornika R. R. (1) kwoty 36,10 zł i 34,20 zł. W tej części zeznania powoda są niewiarygodne. Przedłożone przez powoda dowody wpłaty dotyczą innych kwot i nie na konto komornika R. R. (2),

a w postanowieniach o umorzeniu postępowania egzekucyjnego Komornik ten wyraźnie wskazywał numer rachunku bankowego na jaki powód jako wierzyciel ma wpłacić kwoty kosztów postępowania egzekucyjnego.

Powód domagając się odszkodowania wskazał jako orzeczenie niezgodne

z prawem postanowienie Sądu Okręgowego w (...) z dnia 5 kwietnia 2016r. w sprawie o sygn. akt III Cz 1788/15 oddalające zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w (...)z dnia 22 października 2015r.

w sprawie I Co 1520/15. Wysokość odszkodowania wskazał w pozwie na kwotę łączną 220,44 zł i podał, że składają się nań następujące kwoty:

- 116,99 zł, - koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie prowadzonej przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w (...) J. K. o sygn.

Km 576/11 (uiszczona zaliczka i koszty które powód miał zapłacić Komornikowi),

- 24,45 zł, - koszty do zapłaty których powód jako wierzyciel został zobowiązany w sprawie prowadzonej przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w (...) J. K. o sygn. Km 938/11,

- 79 zł, - według powoda koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie prowadzonej przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w (...) R. R. (1) o sygn. Km 342/13 (natomiast faktycznie powód został zobowiązany do zapłaty kosztów w wysokości 36,10 zł).

Rację ma Sąd pierwszej instancji, iż zgodnie z przepisem art. 321 § 1 k.p.c. sąd jest związany żądaniem zgłoszonym przez powoda zatem nie może wbrew żądaniu powoda wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem ani w większym rozmiarze, nie może też uwzględnić powództwa na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Trafnie więc wskazał sąd pierwszej instancji, iż postanowienie Komornika przy Sądzie Rejonowym w (...) R. R. (1) z dnia 20 maja 2015 r. dotyczyło odmowy wyegzekwowania kosztów postępowania w sprawach o sygn. Km 980/10, Km 342/13 i Km 512/13 zatem skarga powoda jako wierzyciela na czynności tego Komornika mogła dotyczyć tylko kosztów ze wskazanych tam postępowań egzekucyjnych. Skoro więc czynność Komornika będąca przedmiotem skargi a następnie postanowienie Sądu Okręgowego w (...) z dnia 5 kwietnia 2016 r. nie dotyczyło kosztów egzekucyjnych ustalonych w sprawach o sygn. Km 576/11 i Km 938/11 to w sprawie niniejszej nie ma podstaw do badania prawidłowości postępowania komornika w tamtych sprawach bowiem orzeczenie sądu wskazywane przez powoda jako niezgodne z prawem postępowań tych nie dotyczyło. Trafnie zatem wskazał sąd pierwszej instancji, że przy tak sformułowanej podstawie faktycznej powództwa rozważenia wymagało jedynie ustalenie ewentualnej odpowiedzialności pozwanego dotyczącej wyegzekwowania części kosztów postępowania egzekucyjnego ustalonych w sprawie prowadzonej przez Komornika R. R. (1) pod sygn. akt Km 342/13, które objęte były skargą na czynność komornika. Przypomnieć w tym miejscu trzeba, że skarga powoda na czynność komornika dotyczyła punktu 1 postanowienia Komornika R. R. (1) z dnia 20 maja 2015r. (dowód k. 17 akt

Km 597/15). Postanowieniem tym komornik oddalił wniosek wierzyciela

– powoda w niniejszej sprawie o wyegzekwowanie kosztów poprzednich egzekucji w sprawach Km 980/10, Km 342/13 oraz Km 512/13.

W uzasadnieniu postanowienia komornik wskazał, iż podstawą oddalenia wniosku był fakt, że w sprawie Km 342/13 wierzyciel – powód został wprawdzie obciążony kosztami bezskutecznej egzekucji na rzecz komornika w kwocie 36,10zł, a w sprawie Km 512/13 w wysokości 34,20zł lecz kosztów tych na rzecz komornika nigdy nie uiszczył, natomiast akta o sygn. Km 980/10 nie były prowadzone pomiędzy stronami w jego kancelarii, a wierzyciel – powód wezwany do przedłożenia prawomocnego postanowienia o kosztach egzekucji w tej sprawie braku tego nie uzupełnił. Na tę czynność powód złożył skargę podnosząc, że kwoty 36,10zł i 34,40 zł wpłacił, a jeśli idzie o akta Km 980/10 to informacja

o poniesieniu tych kosztów została naniesiona na tytuł wykonawczy. Przedłożył potwierdzenie przelewu zupełnie innej kwoty na konto inne niż wskazane przez komornika, nie odniósł się do twierdzenia komornika, iż nie złożył prawomocnego postanowienia o kosztach egzekucji w sprawie Km 980/10, którą prowadził komornik przy Sądzie Rejonowym w Tychach. Komornik złożył wyjaśnienia podtrzymując swoje stanowisko, wskazał ponadto, iż konto wskazane przez wierzyciela- powoda nie jest jego kontem. Dysponując takim materiałem dowodowym trafnie Sąd Rejonowy w Mikołowie postanowieniem z dnia

22 października 2015r. skargę powoda oddalił. Zasadnie także Sąd Okręgowy

w K. w takim stanie rzeczy zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Mikołowie oddalił. Podkreślić trzeba, że analiza dokumentacji zgromadzonej w aktach komorniczych nie dała podstaw by dać wiarę zeznaniom powoda w zakresie, że wpłacane przez niego kwoty zostały uiszczony na konto komornika R. R. (2), skarżący nie wykazał też powód aby istotnie uzupełnił brak formalny wniosku o przeprowadzenie egzekucji w sprawie

Km 980/10, w skardze na czynność komornika oraz w zażaleniu na postanowienie oddalające skargę w ogóle do tego zarzutu się nie odniósł.

Całkowicie chybione są podnoszone w apelacji wywody powoda, iż przedmiotem postępowania w sprawie są także inne koszty niż te ponoszone przed Komornikiem przy Sądzie Rejonowym w Mikołowie, w tym również koszty innych

egzekucji wymienione w apelacji. Przywoływane w apelacji sygnatury akt komorniczych, inne niż te których dotyczyła skarga nie dotyczą niniejszej sprawy zatem nie mogą być podstawą uwzględnienia apelacji. BOWIEM podstawą faktyczną powództwa było twierdzenie, że postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 5 kwietnia 2016r. w sprawie IIICz (...) jest niezgodne z prawem. Chybione są także podnoszone przez skarżącego w apelacji zarzuty, iż w toku postępowania egzekucyjnego sąd powinien kierować się nie tylko formalnym przedmiotem skargi lecz sam z urzędu powinien korygować „błędy działania organu egzekucyjnego”. Nie mają także istotnego znaczenia wskazane w apelacji rozważania powoda na temat konieczności naniesienia na tytuł wykonawczy informacji o poniesieniu kosztów w sprawie Km 980/10 albowiem podstawą odmowy egzekwowania tych kosztów przez komornika był brak tytułu wykonawczego.

Podsumowując, w ocenie Sądu Apelacyjnego nie sposób uznać aby postanowienie Sądu Okręgowego w (...) z dnia 5 kwietnia 2016r. w sprawie III Cz 1788/15 było niezgodne z prawem. Zatem już z tych względów powództwo nie mogło odnieść skutku i trafnie zostało oddalone.

W związku z powyższym apelację jako pozbawioną uzasadnionych podstaw należało oddalić na mocy art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na mocy art. 23 ust. 3 ustawy o Prokuraturii Generalnej RP oraz art. 98 k.p.c., 99 k.p.c. oraz § 2 pkt 1) w zw. z § 10 ust.1 pkt 2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz. 1800) ze zm.).

SSA Anna Bohdziewicz	SSA Roman Sugier	SSA Ewa Jastrzębska
----------------------	------------------	---------------------